

Περιεχόμενα

Ρεκόρ εμπορικού ελλείμματος Ολλανδίας με ΗΠΑ

Ρεκόρ εμπορικού ελλείμματος Ολλανδίας με ΗΠΑ σελ. 1

Σύμφωνα με τα προσωρινά διαθέσιμα στατιστικά στοιχεία, της Ολλανδικής Στατιστικής Υπηρεσίας-CBS (Centraal Bureau voor de Statistiek), καταγράφηκε αύξηση του ολλανδικού εμπορικού ελλείμματος με τις ΗΠΑ, για το χρονικό διάστημα Ιαν.-Σεπτ. 2024 (9μηνο).

λανδικές εισαγωγές αργού πετρελαίου, από τις ΗΠΑ, αντιπροσώπευαν το 23% του συνόλου των ολλανδικών εισαγωγών αργού πετρελαίου, κάνοντας τις ΗΠΑ τον μεγαλύτερο προμηθευτή της Ολλανδίας. Επίσης οι ΗΠΑ ήταν ο κορυφαίος εξαγωγέας φυσικού αερίου, ιατρικών οργάνων, ηλεκτρονικών συσκευών και φαρμακευτικών προϊόντων στην Ολλανδία.

Οικονομικά αποτελέσματα της ολλανδικής πολυεθνικής Philips σελ. 2

Δασμοί ΗΠΑ: Πιθανές επιπτώσεις στο ολλανδικό εμπόριο και την οικονομία σελ. 3

Κατάταξη Ολλανδίας στον δείκτη διαφθοράς σελ. 3

Η Ολλανδία ενισχύει την ευρωπαϊκή στρατηγική στα μικροκυκλώματα σελ. 4

Συμμετοχή κινεζικών εταιρειών σε λιμένα του Ρότερνταμ σελ. 5

4η Ευρωπαϊκή Σύνοδος Διεθνούς Ένωσης Κρουαζιέρας CLIA σελ. 6

Απόσυρση της κορεατικής ΚΗΝΡ από διαγωνισμό κατασκευής πυρηνικών εργοστασίων στην Ολλανδία σελ. 6

Αναστολή λειτουργίας χημικών εργοστασίων σε λιμένα Ρότερνταμ σελ. 7

Ειδικότερα, η Ολλανδία, το διάστημα Ιαν.-Σεπτ. 2024, πραγματοποίησε εξαγωγές ύψους € 28,2 δισ. στις Ηνωμένες Πολιτείες, ενώ το αντίστοιχο διάστημα οι εισαγωγές της, από τις ΗΠΑ, έφθασαν τα € 44,4 δισ., με αποτέλεσμα το διμερές εμπορικό ισοζύγιο να είναι ελλειμματικό, διαμορφούμενο σε € 16,2 δισ. Το εμπορικό έλλειμμα ήταν ακόμη μεγαλύτερο το 2023, ύψους € 24 δισ., συνεχίζοντας το σταθερό διαρθρωτικό εμπορικό έλλειμμα που υφίσταται ήδη από το 2019. Στην ανακοίνωσή της η CBS αναφέρει ότι το εμπορικό έλλειμμα της Ολλανδίας με τις ΗΠΑ, που έχει υπερδιπλασιαστεί την τελευταία Ζετία, οφείλεται κυρίως στις αυξημένες εισαγωγές, τόσο σε ποσότητα όσο και σε αξία, ορυκτών καυσίμων (αργού πετρελαίου και υδροποιημένου φυσικού αερίου-LNG). Μετά την έναρξη του πολέμου στην Ουκρανία, το 2022, η Ολλανδία σταμάτησε να εισάγει ρωσικό πετρέλαιο και φυσικό αέριο, καθιστώντας τις ΗΠΑ βασικό της προμηθευτή. Η αύξηση των τιμών της ενέργειας συνέβαλε επίσης και στην αύξηση της αξίας των ολλανδικών εισαγωγών.

Πιο συγκεκριμένα, η πρώτη πεντάδα των σημαντικότερων ολλανδικών εισαγωγών από τις Ηνωμένες Πολιτείες, κατά το εννεάμηνο του 2024, περιλαμβάνει αργό πετρέλαιο, του οποίου η αξία ανήλθε στα €8,1 δισ., υδροποιημένο φυσικό αέριο (LNG) ύψους €4,2 δισ., ιατρικά όργανα και συσκευές αξίας €3,5 δισ., καθώς και υπολογιστές, φορητούς υπολογιστές και tablets, συνολικής αξίας €2,6 δισ. Την πεντάδα συμπληρώνουν τα φαρμακευτικά προϊόντα, με εισαγωγές που άγγιξαν τα €2,5 δισ. Το συνολικό ύψος των εισαγωγών αυτών των πέντε κατηγοριών διαμορφώθηκε σε €20,9 δισ., αντιπροσωπεύοντας περίπου το 47% του συνόλου των ολλανδικών εισαγωγών από τις ΗΠΑ.

Η Ολλανδία αποτελεί τον πέμπτο μεγαλύτερο εμπορικό εταίρο των ΗΠΑ μεταξύ των κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, μετά τις: Γερμανία, Γαλλία, Βέλγιο και Ιταλία. Ωστόσο, σε αντίθεση με την Ολλανδία, η Γερμανία, η Γαλλία και η Ιταλία κατέγραψαν πλεόνασμα στο διμερές εμπορικό τους ισοζύγιο με τις ΗΠΑ (με χαρακτηριστική περίπτωση την Γερμανία η οποία είχε εμπορικό πλεόνασμα € 68,8 δισ.), ενώ μόνο το Βέλγιο είχε εμπορικό έλλειμμα με τις ΗΠΑ ύψους € 5,6 δισ.

Το 9μηνο Ιαν.-Σεπτ. του 2024, οι ολλανδικές εισαγωγές αργού πετρελαίου, από τις ΗΠΑ, αντιπροσώπευαν το 23% του συνόλου των ολλανδικών εισαγωγών αργού πετρελαίου, κάνοντας τις ΗΠΑ τον μεγαλύτερο προμηθευτή της Ολλανδίας.

Σύνταξη - Επιμέλεια
Απ. Μιχαλόπουλος
Σύμβουλος ΟΕΥ Α'

Οικονομικά αποτελέσματα της ολλανδικής πολυεθνικής Philips

Όπως ανακοίνωσε η ολλανδική πολυεθνική εταιρεία Philips, το 2024 κατέγραψε ζημίες ύψους € 698 εκατ., κυρίως λόγω του διακανονισμού ύψους \$ 1,1 δισ. που συμφωνήθηκε στις Ηνωμένες Πολιτείες για την αποζημίωση καταναλωτών που επηρεάστηκαν από την ανάκληση 15 εκατ. συσκευών υπνικής άπνοιας της εταιρείας. Η ανάκληση, που ξεκίνησε το 2021, αφορούσε συσκευές CPAP και BiPAP, καθώς διαπιστώθηκε ότι ο αφρός πολυουρεθάνης PE-PUR (με βάση τον πολυεστέρα) που χρησιμοποιούταν ως ηχομονωτικός μπορούσε να διασπασθεί σε σωματίδια και να αποσυντεθεί, οδηγώντας σε εισπνοή ή κατάποση επιβλαβών σωματιδίων και τοξικών χημικών ουσιών.

Παρά τη σημαντική μείωση των πωλήσεων της στην Κίνα, ο ετήσιος κύκλος εργασιών της, το 2024, ανήλθε σε € 18 δισ., σημειώνοντας αύξηση 1% σε σύγκριση με το προηγούμενο έτος, λόγω αυξημένων πωλήσεων σε άλλες αγορές, κυρίως στις Ηνωμένες Πολιτείες και σε χώρες της Δυτ. Ευρώπης. Ωστόσο, οι μετοχές της Philips σημείωσαν πώση άνω του 11% στο Χρηματιστήριο του Άμστερνταμ, παρά την ανακοίνωση μερισματικής απόδοσης. Ο Διευθύνων Σύμβουλος της εταιρείας, κ. Roy Jacobs, εξέφρασε την ικανοποίησή του για τη συνολική πορεία της εταιρείας, τονίζοντας ότι η Philips ενίσχυσε τα θεμελιώδη της μεγέθη και διευθέτησε σημαντικές νομικές εκκρεμότητες στις ΗΠΑ. Παρά τη μείωση της ζήτησης τόσο στον καταναλωτικό τομέα όσο και στον κλάδο των συστημάτων υγείας στην Κίνα, η εταιρεία επέστρεψε σε θετική ανάπτυξη παραγγελιών και συνέχισε τη βελτίωση των περιθωρίων κέρδους και της ρευστότητας.

Η Philips συνεχίζοντας την πολιτική αναδιάρθρωσης, που είχε ανακοινώσει

πριν από δύο χρόνια, προχώρησε σε μείωση 6.000 θέσεων εργασίας παγκοσμίως, με στόχο τη μείωση του κόστους και την απλοποίηση των επιχειρησιακών της διαδικασιών. Ειδικότερα όσον αφορά στην αναδιάρθρωση του προσωπικού της επί ολλανδικού εδάφους, η Philips προχώρησε σε 2.600 απολύσεις, έναντι αρχικής ανακοίνωσης για 1.100, με τα εργατικά συνδικάτα να εκφράζουν φόβους για περαιτέρω μείωση του προσωπικού, καθώς η διαδικασία αναδιάρθρωσης αναμένεται να συνεχιστεί έως το τέλος του 2025. Οι εξελίξεις αυτές προκαλούν ιδιαίτερη ανησυχία για ενδεχόμενη πλήρη αποχώρηση της Philips από την Ολλανδία (με πιο χαρακτηριστικά παραδείγματα τις αποχωρήσεις της Shell και Unilever), καθώς τα τελευταία χρόνια δεν έχει πραγματοποιήσει επενδύσεις στη χώρα, αλλά μόνο περικοπές και πωλήσεις επιχειρηματικών μονάδων.

Η εταιρεία ανέφερε ότι, παρά τη σημαντική μείωση του προσωπικού της στην Ολλανδία, η χώρα παραμένει η "καρδιά" της εταιρείας. Ωστόσο, όπως ανέφερε, η σταδιακή μετάβαση σε ένα περυσότερο αποκεντρωμένο μοντέλο λειτουργίας, έχει ως αποτέλεσμα την μεταφορά αρμοδιοτήτων σε επιχειρησιακές μονάδες, οι οποίες στην πλειονότητά τους βρίσκονται εκτός Ολλανδίας. Η Philips υποστηρίζει ότι αυτή η αλλαγή ενισχύει την αυτονομία των επιχειρηματικών της τομέων, επιτρέποντάς τους να διαχειρίζονται τις δραστηριότητές τους πιο ευέλικτα.

Στην ετήσια έκθεση της Philips για το 2024, αναφέρεται ότι σημαντικός αριθμός θέσεων μεταφέρθηκε σε Ινδονησία και Κίνα, κυρίως λόγω αναδιοργάνωσης δύο τμημάτων και της πώλησης θυγατρικής εταιρείας. Η Philips, που πριν από 25 χρόνια πριν απασχολούσε 220.000 εργαζομένους παγκοσμίως (εκ των οποίων 40.000 στην Ολλανδία),

έχει πλέον 69.000 εργαζομένους, καθώς τα τελευταία χρόνια έχει προχωρήσει σε σταδιακές πωλήσεις δραστηριοτήτων, όπως η παραγωγή φωτιστικών, τηλεοράσεων και οικιακών συσκευών.

Για το 2025, σύμφωνα με προσωρινές εκτιμήσεις, αναμένεται αύξηση του κύκλου εργασιών από 1% έως 3%, με τις πωλήσεις ωστόσο στην Κίνα να παραμένουν στάσιμες. Αυτό οφείλεται, μεταξύ άλλων, στις τρέχουσες εμπορικές εντάσεις μεταξύ Κίνας και Ηνωμένων Πολιτειών, οι οποίες έχουν οδηγήσει σε περιορισμούς στις εξαγωγές προϊόντων ιατρικής τεχνολογίας και άλλων προϊόντων υψηλής τεχνολογίας.

Οι αυστηρότεροι κανονισμοί εισαγωγών και ελέγχου εξαγωγών έχουν επηρεάσει άμεσα τη διαθεσιμότητα και την τιμολόγηση προϊόντων στην κινεζική αγορά, ενώ η αυξανόμενη προτίμηση προς εγχώριες κινεζικές εταιρείες μειώνει το μερίδιο αγοράς της Philips. Επιπλέον, η εταιρεία εξακολουθεί να αντιμετωπίζει σημαντικές νομικές προκλήσεις, καθώς πάνω από 100 θεσμικοί επενδυτές έχουν αξιώσει αποζημίωση ύψους € 800 εκατ. για απώλειες που υπέστησαν σε μερίσματα μετοχών, λόγω του σκανδάλου των συσκευών υπνικής άπνοιας. Η υπόθεση αυτή αναμένεται να επηρεάσει την οικονομική σταθερότητα και την εμπιστοσύνη των επενδυτών στην εταιρεία κατά τα επόμενα έτη.

Δασμοί ΗΠΑ: Πιθανές επιπτώσεις στο ολλανδικό εμπόριο και την οικονομία

Σύμφωνα με πρόσφατη ανάλυση, που έδωσε στη δημοσιότητα το ερευνητικό κέντρο RaboResearch, της ολλανδικής τράπεζας Rabobank, εκτιμάται ότι σε ενδεχόμενο επιβολής δασμών, από πλευράς ΗΠΑ, αυτό θα επιφέρει απώλειες ολλανδικών εξαγωγών ύψους € 12 δισ. Οι οικονομικοί αναλυτές του RaboResearch, εκτιμούν ότι σε περίπτωση επιβολής δασμών ύψους 25%, το ΑΕΠ της Ολλανδίας θα σημειώσει μικρή αύξηση το 2025 και το 2026, ύψους 1,5% και 0,7% αντίστοιχα, ενώ και ο πληθωρισμός θα καταγράψει αύξηση κατά 0,4% σε ετήσια βάση. Σε περίπτωση που τελικά οι ΗΠΑ δεν επιβάλουν δασμούς τότε το ΑΕΠ θα αυξηθεί κατά 1,9% και 1,4%, για τα έτη 2025 και 2026 αντίστοιχα. Σε ενδεχόμενο επιβολής δασμών, από πλευράς ΗΠΑ, σε συγκεκριμένους τομείς, όπως αυτοκινητοβιομηχανία, φαρμακευτικά προϊόντα και λιπάσματα, τότε σύμφωνα με τους αναλυτές, η αύξηση του ολλανδικού ΑΕΠ θα κυμανθεί σε 1,7% και 1,1% για τα υπό εξέταση έτη αντίστοιχα, ενώ εκτιμάται ότι δεν θα σημειωθεί ύφεση. Ωστόσο η επιβολή δασμών σε χώρες όπως ο Καναδάς, το Μεξικό και η Κίνα, θα ασκήσει πίεση στο παγκόσμιο εμπόριο, επηρεάζοντας αρνητικά την ανάπτυξη και οδηγώντας σε αστάθεια τις διεθνείς αγορές.

Οι ετήσιες εξαγωγές της Ολλανδίας αναμένεται να ξεπεράσουν τα €700 δισ. το 2024 (από €686 δισ. το 2023), διατηρώντας τη χώρα στην 3η θέση των εξαγωγικών δυνάμεων της Ε.Ε. (μετά από Γερμανία και Γαλλία) και στην 9η παγκοσμίως. Οι ΗΠΑ είναι ο 4ος μεγαλύτερος αποδέκτης ολλανδικών εξαγωγών, με συνολικό ύψος €35 δισ. Ενδεχόμενη απώλεια €12 δισ. από τις εξαγωγές προς ΗΠΑ θεωρείται διαχειρίσιμη, καθώς τα κράτη-μέλη της Ε.Ε. παραμένουν οι κύριοι εμπορικοί εταίροι της Ολλανδίας. Ωστόσο, επιμέρους τομείς, κυρίως των τροφίμων και ποτών, ενδέχεται να δεχθούν σοβαρό πλήγμα. Σε περίπτωση επιβολής δασμών 25% από τις ΗΠΑ, εκτιμάται πως οι εξαγωγές τροφίμων θα μειωθούν κατά 50% (από €2,3 δισ.), ενώ οι εξαγωγές μπύρας και αλκοολούχων ποτών ύψους €656 εκατ. ενδέχεται να υποχωρήσουν κατά το

ίδιο ποσοστό. Οι εξαγωγές ιχθυερών, κυρίως σολομού, ενδέχεται να μειωθούν έως 70%, ενώ για τα προϊόντα κακάο και σοκολάτας η πτώση εκτιμάται στο 60%.

Αναλυτές θεωρούν ότι οι επιπτώσεις μπορούν να μετριαστούν μέσω αναζήτησης νέων αγορών, μείωσης τιμών ή μεταφοράς παραγωγής σε χώρες εκτός δασμών. Αν η Ε.Ε. επιβάλει αντίμετρα, θα επηρεαστούν οι ολλανδικές εισαγωγές από ΗΠΑ σε φρούτα/ξηρούς καρπούς (€286 εκατ.), αλκοολούχα (€190 εκατ.), κρέας (€183 εκατ.) και ιχθυηρά (€116 εκατ.). Η επιβολή δασμών στις εισαγωγές χάλυβα και αλουμινίου, αναμένεται να επηρεάσει τις δραστηριότητες της ολλανδικής εταιρείας χάλυβα “Tata Steel IJmuiden”, θυγατρική της πολυεθνικής “Tata Steel”, η οποία ανέφερε ότι εξετάζει «όλες τις πιθανές επιλογές» εάν τεθούν σε ισχύ οι δασμοί.

Κατάταξη Ολλανδίας στον δείκτη διαφθοράς

Σύμφωνα με πρόσφατη έκθεση της Διεθνούς Διαφάνειας (Transparency International), η Ολλανδία σημείωσε πτώση στην κατάταξή της για την καταπολέμηση της διαφθοράς, καταγράφοντας τη χαμηλότερη βαθμολογία της τα τελευταία έτη.

Η έκθεση αυτή αναφέρει ότι η Ολλανδία βρίσκεται σε αρνητική πορεία, στον ετήσιο Δείκτη Αντίληψης Διαφθοράς, καταλαμβάνοντας το 2024 την 9η θέση, σε σύνολο 180 χωρών (έναντι 8ης θέσης το 2023). Η Ολλανδία κατέγραψε, το 2024, 78 βαθμούς (με άριστα το 100), που αποτελεί τη χαμηλότερη βαθμολογία που έχει σημειωθεί από πλευράς της μέχρι σήμερα. Η πρώτη δεκάδα περιλαμβάνει τις ακόλουθες χώρες (με σειρά κατάταξης): Δανία, Φινλανδία, Σιγκαπούρη, Νέα Ζηλανδία, Λουξεμβούργο, Νορβηγία, Ελβετία, Σουηδία, Ολλανδία, Αυστραλία.

Παρότι η Ολλανδία κατατάσσεται στις κορυφαίες χώρες υπέρ των διεθνών συμφωνιών για τα ανθρώπινα δικαιώματα, η έκθεση επισημαίνει κατακερματισμό και βραχυπρόθεσμο χαρακτήρα στη χρηματοδότηση σχετικών οργανώσεων. Συνιστάται επίσης μεγαλύτερη στόχευση σε συγκεκριμένες χώρες και θεματικές προτεραιότητες.

Προώθηση συνεργασίας στον τομέα των ημιαγωγών/μικροκυκλωμάτων

Ο Ολλανδός Υπουργός Οικονομικών Υποθέσεων κ. Dirk Beljaarts, ανακοίνωσε στις 12 Μαρτίου, ότι η Ολλανδία εντάσσεται στον Συνασπισμό Ημιαγωγών (Semicon Coalition) των χωρών που επιθυμούν να ενισχύσουν την αντίστοιχη ευρωπαϊκή βιομηχανία. Ο Συνασπισμός Semicon περιλαμβάνει, εκτός της Ολλανδίας, και τις ακόλουθες οκτώ χώρες (με αλφαβητική σειρά): Αυστρία, Βέλγιο, Γαλλία, Γερμανία, Ισπανία, Ιταλία, Πολωνία και Φινλανδία.

Ο Συνασπισμός Ημιαγωγών στοχεύει στην καινοτομία και στην ταχύτερη μεταφορά των ημιαγωγών/μικροκυκλωμάτων(chips) στην αγορά. Όπως αναφέρει η κοινή δήλωση που εξεδόθη οι ημιαγωγοί δεν αποτελούν μόνο οικονομική προτεραιότητα αλλά και στρατηγική στόχευση, αποτελώντας σημαντικό μοχλό για την ευημερία και την ευρωπαϊκή ασφάλεια. Η καλύτερη συνεργασία μεταξύ των χωρών θα εξασφαλίσει την ευρωπαϊκή αυτονομία, την ανθεκτικότητα και τη δημιουργία εσόδων.

Ο κ. Beljaarts, ανέφερε ότι η συνεργασία σε ενωσιακό επίπεδο είναι ζωτικής σημασίας για τις ευρωπαϊκές χώρες, αφού θα προωθήσει τη διασύνδεση της βιομηχανίας με τα τεχνολογικά ινστιτούτα (όπως πανεπιστήμια, τεχνολογικά εργαστήρια κ.α.), καθιστώντας τον ευρωπαϊκό τομέα ημιαγωγών περισσότερο ανεξάρτητο. Ειδικότερα τώρα που οι Ηνωμένες Πολιτείες προωθούν μια διαφορετική εμπορική πολιτική, η ευρωπαϊκή συνεργασία και η επίτευξη αυτονομίας θα πρέπει να αποτελεί προτεραιότητα.

Ο Ολλανδός Υπουργός τόνισε επίσης ότι ο Συνασπισμός Semicon αποτελεί μια έμπρακτη απόδειξη της θέλησης για χάραξη μιας κοινής προσέγγισης που θα συμβάλει στην αύξηση της παραγωγικής ικανότητας, στην αξιοποίηση της δημόσιας και ιδιωτικής χρηματοδότησης (για τις πιο πρόσφατες τεχνολογίες και εφαρμογές ημιαγωγών) και στην εκπαίδευση εξειδικευμένου ανθρώπινου δυναμικού. Η πρωτοβουλία έχει επίσης την υποστήριξη της Φινλανδής Αντιπροέδρου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, κας Henna Virkkunen, της οποίας το καρτοφυλάκιο, ως Ευρωπαϊκής Επιτρόπου, περιλαμβάνει την τεχνολογική κυριαρχία, την ασφάλεια και τη δημοκρατία (tech sovereignty, security and democracy).

Το ιδιαίτερο ενδιαφέρον της Ολλανδίας για τον τομέα δικαιολογείται από το γεγονός ότι η ολλανδική ASML κατέχει ηγετική θέση, στην παγκόσμια αγορά, στην κατασκευή μηχανών παραγωγής ημιαγωγών. Σημειώνεται ότι κατά το πρόσφατο παρελθόν ο πρώην Πρόεδρος των ΗΠΑ κ. Μπάινιεν είχε ασκήσει σημαντική πίεση στην ASML να περιορίσει ή και να ακυρώσει την εξαγωγή προηγμένων μηχανών ημιαγωγών στην Κίνα.

Η θέση του τεχνολογικού κολοσσού ASML ήταν

ήδη υπό πίεση στην Ολλανδία λόγω του επιδεινούμενου επιχειρηματικού κλίματος. Η εταιρεία είχε εκφράσει σοβαρές ανησυχίες για την αδυναμία πρόσληψης και απασχόλησης υψηλά εξειδικευμένου αλλοδαπού προσωπικού, λόγω των περιορισμών που προωθούσε η ολλανδική κυβέρνηση. Η εταιρεία απασχολεί περίπου 42.000 εργαζόμενους παγκοσμίως, με περισσότερους από τους μισούς να εργάζονται στο τεράστιο συγκρότημα της εταιρείας στην πόλη Veldhoven, κοντά στο Αϊνχόβεν, με ένα σημαντικό ποσοστό να προέρχεται από χώρες του εξωτερικού.

Η προηγούμενη ολλανδική κυβέρνηση, θέλοντας να αποσοβήσει τυχόν μετεγκατάσταση ή μεταφορά μέρους των δραστηριοτήτων της ASML στο εξωτερικό, έχοντας δε κατά νου και τις αποχωρήσεις, εκτός Ολλανδίας, σημαντικών εταιρειών, όπως η πολυεθνική εταιρεία καταναλωτικών αγαθών Unilever και ο ενεργειακός κολοσσός Shell, αποφάσισε την ανάληψη πρωτοβουλίας. Προώθησε λοιπόν ένα πρόγραμμα, ύψους € 2,5 δισ., με την ονομασία “Επιχείρηση Μπετόβεν/Operation Beethoven”, που αφορά στην περιοχή «Brainport», όπου φιλοξενείται η ASML αλλά και άλλες εταιρείες τεχνολογίας όπως η Philips, και θεωρείται η «Silicon Valley» της Ολλανδίας. Οι πόροι προορίζονται για επενδύσεις στην ανάπτυξη νέων ταλέντων, καθιστώντας πιο ελκυστική τη ζωή και την εργασία στην περιοχή, αλλά και στην αντιμετώπιση των ανησυχιών σχετικά με τις ελλείψεις στο δίκτυο ηλεκτρικής ενέργειας.

Ο Συνασπισμός Semicon είναι η τελευταία από μια σειρά πρωτοβουλιών, συμπεριλαμβανομένου του “EU Chips Act”, που περιλαμβάνει ένα ταμείο € 43 δισ. για τη στήριξη της ευρωπαϊκής βιομηχανίας (νέες τεχνολογίες και νεοφυείς επιχειρήσεις), και έρχεται σε απάντηση αντίστοιχων προγραμμάτων από πλευράς ΗΠΑ και Κίνας (American Chips & Science Act και Big Fund αντίστοιχα).

Σημειώνεται ότι η πρωτοβουλία “EU Chips Act” προβλέπει ότι σημαντικό μέρος των χρηματοδοτικών ενισχύσεων προορίζεται για ίδρυση, σε ενωσιακό έδαφος, μεγάλων εργοστασίων κατασκευής ημιαγωγών/μικροκυκλωμάτων.

Συμμετοχή κινεζικών εταιρειών στον Λιμένα του Ρότερνταμ

Η επεκτατική κινεζική επενδυτική δραστηριοποίηση στην Ευρώπη, μέσω της κινεζικής κρατικής εταιρείας Cosco Shipping Ports, χρονολογείται ήδη από το 2003, ως μέρος μιας ευρύτερης εξάπλωσης σε λιμένες ευρωπαϊκών χώρων (Βέλγιο, Γερμανία, Ισπανία, Ιταλία, Ελλάδα, Ολλανδία). Ταυτόχρονα και δύο άλλες κινεζικές εταιρείες, η επίσης κρατική China Merchants Port Holdings και η Hutchison Ports, μέλος της ιδιωτικής εταιρείας CK Hutchison Holdings με έδρα το Χονγκ Κονγκ (πρώην Hutchison Whampoa) έχουν επενδύσει σε ευρωπαϊκά λιμάνια.

Οι επιχειρήσεις κινεζικών συμφερόντων διαθέτουν συμμετοχικά μερίδια σε 31 λιμενικούς τερματικούς σταθμούς εμπορευματοκιβωτίων στην Βόρεια Ευρώπη και τη Μεσόγειο. Πιο συγκεκριμένα, συμμετέχουν σε 27 τερματικούς σταθμούς σε χώρες της ΕΕ, 1 στο Ηνωμένο Βασίλειο και 3 στην Τουρκία.

Μετά την πολυσυζητημένη προσφορά για την εξαγορά του 35% του τερματικού σταθμού εμπορευματοκιβωτίων Tollerort Terminal (CTT) του Αμβούργου, η οποία τελικά ολοκληρώθηκε με την απόκτηση μικρότερου ποσοστού (24,99%), πλέον η COSCO Shipping Ports (COSCO SP) κατέχει μετοχές σε δέκα τερματικούς σταθμούς σε έξι χώρες της ΕΕ (Βέλγιο-2, Γερμανία-1, Ελλάδα-3, Ισπανία-2, Ιταλία-1, Ολλανδία-1). Εκτός από τους δέκα τερματικούς σταθμούς της COSCO SP, η επί-

σης κρατική εταιρεία China Merchants Port Holdings-CMPH, έχει προβεί σε επενδύσεις σε εννέα τερματικούς σταθμούς, με μεγαλύτερη έμφαση σε λιμάνια της νότιας Ευρώπης (Γαλλία-4, Ελλάδα-1, Μάλτα-1, Τουρκία-1, Βέλγιο-1, Ολλανδία-1). Από τα μέσα του 2023, η China Merchants συμμετέχει σε όλες τις ευρωπαϊκές επενδύσεις της – με εξαίρεση τον τερματικό σταθμό Kumpport στην Τουρκία – μέσω της Terminal Link, η οποία αποτελεί κοινοπραξία με την CMA CGM (στην κοινοπραξία της Terminal Link, η CMPH διαθέτει μερίδιο 49% και η CMA CGM 51%). Αντίστοιχα, η Hutchison Ports, θυγατρική της ιδιωτικής εταιρείας CK Hutchison Holdings με έδρα το Χονγκ Κονγκ (πρώην Hutchison Whampoa), συμμετέχει επίσης με επενδύσεις σε οκτώ ευρωπαϊκούς τερματικούς σταθμούς σε πέντε χώρες (Ην. Βασίλειο-1, Ισπανία-1, Ολλανδία-4, Πολωνία-1, Σουηδία-1).

Η Hutchison Ports είναι σήμερα ο μεγαλύτερος διαχειριστής του τερματικού σταθμού εμπορευματοκιβωτίων στον Λιμένα του Ρότερνταμ, μια θέση που θα εδραιωθεί περαιτέρω με την προγραμματισμένη, για το 2027, έναρξη λειτουργίας ενός νέου συνδυασμένου mega τερματικού σταθμού σε συνεργασία με την Terminal Investment Limited (TIL) της MSC (Mediterranean Shipping Company S.A). Με την ολοκλήρωσή του, ο τερματικός σταθμός θα έχει εκτιμώμενη χωρητικότητα 6-7 εκατ. TEU και θα μπορεί να φιλοξενεί ταυτόχρονα έως και πέντε τεράστια containerships (ULCV).

Σημειώνεται ότι η CK Hutchison Holdings, η οποία μέχρι πρόσφατα διαχειριζόνταν τους δύο βασικούς λιμένες που βρίσκονται στα δύο άκρα της Διώρυγας του Παναμά, ήρθε σε συμφωνία πώλησης των εν λόγω λιμένων στο επενδυτικό κοινοπρακτικό σχήμα του οποίου ηγείται το αμερικανικό επενδυτικό fund BlackRock και περιλαμβάνει τις Global Infrastructure Partners και Terminal Investment Limited. Σύμ-

φωνα με τους όρους της συμφωνίας, που ανέρχεται στα \$ 22,8 δισ., η CK Hutchison θα πουλήσει τις εγκαταστάσεις των δύο κορυφαίων λιμανιών της Διώρυγας στην κοινοπραξία, η οποία θα κατέχει το 90% της εταιρείας που θα διαχειρίζεται τα δύο λιμάνια.

Σε γενικότερο πλαίσιο, όσον αφορά στον ευρωπαϊκό χώρο, υφίσταται έντονος προβληματισμός όσον αφορά στην επέκταση των κινεζικών επενδυτικών δραστηριοτήτων, που θα μπορούσε ενδεχομένως να οδηγήσει σε μείωση της ανταγωνιστικότητας των ευρωπαϊκών λιμενικών εταιρειών, σε αλλαγή των εμπορικών ροών, σε πρόσβαση κινεζικών κρατικά ελεγχόμενων εταιρειών στη λειτουργία των ευρωπαϊκών λιμένων και σε ανεπιθύμητη πίεση προς τους ευρωπαϊκούς φορείς για διατήρηση καλών σχέσεων με την Κίνα.

Η Κίνα αποτελεί το δεύτερο μεγαλύτερο εμπορικός εταίρο αγαθών της Ε.Ε., μετά τις Ηνωμένες Πολιτείες, με το διμερές εμπόριο να ανέρχεται σε € 739,5 δισ. το 2023 (μείωση κατά 14% σε σύγκριση με το 2022). Το 2023 οι εξαγωγές της ΕΕ προς την Κίνα ανήλθαν σε € 223,6 δισ., ενώ οι εισαγωγές της ΕΕ από την Κίνα ανήλθαν σε € 515,9 δισ., σημειώνοντας μείωση 3,1% και 18% αντίστοιχα σε ετήσια βάση, διαμορφώνοντας το εμπορικό έλλειμμα της ΕΕ σε € 292,3 δισ.

4η Ευρωπαϊκή Σύνοδος της Διεθνούς Ένωσης Κρουαζιέρας CLIA (Ρότερνταμ, 12-14.3.2025)

Πραγματοποιήθηκε, από 12 έως 14 Μαρτίου, σε ειδικά διαμορφωμένο χώρο του Ξενοδοχείου Postillion Hotel World Trade Center-WTC στο Ρότερνταμ, η εκδήλωση CLIA Cruise Week που περιελάμβανε Forum και Έκθεση, που διοργάνωσε η Διεθνής Ένωση Κρουαζιέρας (Cruise Lines International Association-CLIA), δίνοντας έμφαση στη διασφάλιση ενός πιο βιώσιμου, ασφαλούς και ποιοτικού προϊόντος για τη διεθνή κρουαζιέρα.

Την Πέμπτη 13 Μαρτίου, στο πάνελ υψηλών προσώπων με θέμα “Ποιες επενδύσεις για τη διασφάλιση της βιώσιμης ανάπτυξης;/ High-Level Panel: What Investments to Ensure Sustainable Growth?” είχε προσκληθεί να συμμετάσχει, ο έως πρότινος Υπουργός Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής κ. Χρήστος Στυλιανίδης.

Ο κ. Στυλιανίδης αναφέρθηκε στην ανάγκη υιοθέτησης ενιαίας στρατηγικής για την απο-ανθρακοποίηση της ναυτιλίας όσον αφορά στην αναβάθμιση των λιμενικών υποδομών και στην ενίσχυση της ασφάλειάς τους, επισημαίνοντας πως η “πράσινη μετάβαση” στη ναυτιλία είναι μια μακροχρόνια διαδικασία. Ειδικότερα για την Ελλάδα επισήμανε ότι οι λιμενικές υποδομές πάνε παράλληλα με την “πράσινη μετάβαση”, ενώ και η απο-

ανθρακοποίηση της ναυτιλίας δεν μπορεί να επιτευχθεί μεμονωμένα. Ως εκ τούτου όλες οι σχετικές δράσεις θα πρέπει να στοχεύουν όχι μόνο στην υποστήριξη εναλλακτικών καυσίμων και νέων τεχνολογιών πρόωσης, αλλά και στη βελτίωση των λιμενικών υποδομών, διασφαλίζοντας ότι τα ελληνικά λιμάνια μπορούν να παρέχουν ηλεκτρική τροφοδοσία από την ξηρά (OPS) και να διευκολύνουν πιο “πράσινες” λειτουργίες.

Αναφερόμενος, δε, στην απαιτούμενη χρηματοδότηση για την “πράσινη μετάβαση”, τόνισε ότι έχει ήδη ξεκινήσει η συζήτηση σε επίπεδο Ε.Ε. και σχεδιάζονται χρηματοδοτικά εργαλεία, ενώ πρόσθεσε ότι η Ελλάδα έχει εξασφαλίσει και θα προβεί σε εκτεταμένες επενδύσεις σε έργα διασύνδεσης δικτύων και δημιουργίας υποδομών ηλεκτροδότησης.

Αναφερόμενος τέλος στη συνεργασία της χώρας μας με τους διεθνείς φορείς της κρουαζιέρας, ο κ. Στυλιανίδης είπε πως αυτή είναι διαρκής και ουσιαστική, επισημαίνοντας πως η ενίσχυση της συνεργασίας και της επικοινωνίας είναι το κλειδί για την αξιοποίηση νέων ευκαιριών και βιώσιμης ανάπτυξης. Τόνισε πως η κρουαζιέρα αποτελεί αναπόσπαστο κομμάτι του τουριστικού προϊόντος της Ελλάδας, επιδιώκοντας την ποιοτική αναβάθμισή της.

Στην 4η Ευρωπαϊκή Σύνοδο της Διεθνούς Ένωσης Κρουαζιέρας, συμμετείχε και ο Ευρωπαίος Επίτροπος κ. Απόστολος Τζιτζικώστας, με αρμοδιότητα τις Βιώσιμες Μεταφορές και τον Τουρισμό.

Απόσυρση της κορεατικής ΚΗΝΡ από διαγωνισμό κατασκευής πυρηνικών εργοστασίων στην Ολλανδία

Η κρατική πυρηνική εταιρεία της Νότιας Κορέας, Korea Hydro & Nuclear Power (KHNP), ανακοίνωσε την απόφασή της να αποχωρήσει από τη δεύτερη φάση της μελέτης τεχνικής σκοπιμότητας για την κατασκευή δύο νέων πυρηνικών σταθμών στην Ολ-

λανδία, αποσύροντας πλήρως τη συμμετοχή της από τον σχετικό διαγωνισμό. Η Ολλανδία διαθέτει έναν πυρηνικό σταθμό στο Borssele και σχεδιάζει την προσθήκη δύο αντιδραστήρων έως το 2035. Το 2023 είχε υπογράψει Μνημόνιο Κατανόησης μεταξύ των δύο κυβερνήσεων, ενώ η ΚΗΝΡ συμμετείχε στην πρώτη φάση της τεχνικής μελέτης το 2024.

Η αποχώρηση εντάσσεται σε μια ευρύτερη αποδυνάμωση της παρουσίας της ΚΗΝΡ στην ευρωπαϊκή αγορά, μετά την ακύρωση συμμετοχής της σε διαγωνισμούς στη Σουηδία και τη Σλοβενία. Η εταιρεία στρέφει πλέον την προσοχή της στην κατασκευή μικρών αρθρωτών αντιδραστήρων (SMRs) και στο πυρηνικό έργο στην Τσεχία, με τις διαπραγματεύσεις με την EDU II, θυγατρική της CEZ, να βρίσκονται σε τελική φάση.

Σύμφωνα με εκτιμήσεις της αγοράς, η αιφνίδια απόσυρση της ΚΗΝΡ πιθανόν σχετίζεται με συμφωνία που επετεύχθη για τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας με την αμερικανική Westinghouse, έπειτα από πολύμηνες διαπραγματεύσεις. Αν και δεν έχουν δημοσιοποιηθεί λεπτομέρειες, θεωρείται ότι έχει επιτευχθεί κάποια μορφή συνεργασίας μεταξύ των δύο πλευρών. Μετά την αποχώρηση της ΚΗΝΡ, στον διαγωνισμό παραμένουν η Westinghouse Electric Company (ΗΠΑ) και η Electricité de France (EDF).

Αναστολή λειτουργίας χημικών εργοστασίων σε Λιμένα Ρότερνταμ

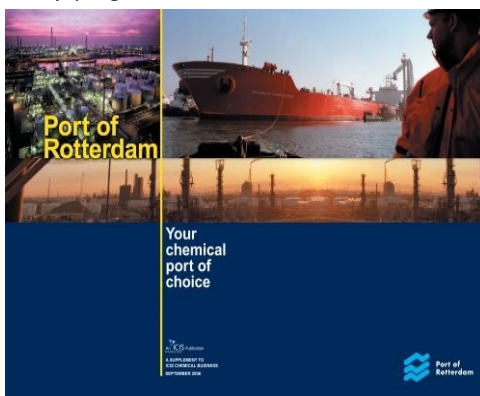
Ανακοινώθηκε σχεδόν ταυτόχρονα η αναστολή λειτουργίας δύο εταιρειών χημικών προϊόντων, οι οποίες λειτουργούσαν στον Λιμένα Ρότερνταμ. Συγκεκριμένα, οι αμερικανικών συμφερόντων χημικές βιομηχανίες

LyondellBasell/Covestro και Tropanx ανέφεραν ότι κλείνουν οριστικά τα εργοστάσιά τους στο Ρότερνταμ, λόγω υψηλού κόστους λειτουργίας, με την απώλεια συνολικά 400 εξειδικευμένων θέσεων εργασίας.

Η LyondellBasell/Covestro, με την ευρωπαϊκή της έδρα στο κέντρο του Ρότερνταμ και εγκαταστάσεις στο Botlek, στο Moerdijk και στο Maasvlakte, σε ανακοίνωσή της επισημαίνει ότι λόγω της παγκόσμιας πλεονάζουσας παραγωγικής ικανότητας, της ισχυρής αύξησης των εισαγωγών από την Ασία και του υψηλού κόστους της ευρωπαϊκής παραγωγής είναι αναγκασμένη να κλείσει το εργοστάσιο στην περιοχή Maasvlakte του Λιμένα Ρότερνταμ, που παράγει Propylene Oxide Styrene and Monomer (POSM).

Το εργοστάσιο στο Maasvlakte (PO11) που κλείνει είναι ένα από τα νεότερα και μεγαλύτερα χημικά εργοστάσια στο Λιμένα από άποψη προστιθέμενης αξίας. Η εταιρεία παράγει βασικά χημικά προϊόντα που χρησιμοποιούνται σε μονωτικά υλικά, στρώματα, έπιπλα, χρώματα, ηλεκτρονικά είδη, φάρμακα, συσκευασίες τροφίμων και ανεμογεννήτριες. Τα άλλα δύο εργοστάσιά της, στις περιοχές Moerdijk και Botlek του Λιμένα θα συνεχίσουν τη λειτουργία τους.

Αντίστοιχα η Tropanx ενημέρωσε ότι λόγω του κινεζικού ανταγωνισμού καθώς και ενός ολοένα και πιο δύσκολου επιχειρηματικού περιβάλλοντος λειτουργίας, τα τελευταία δύο μισιά έτη, το εργοστάσιο της, στην περιοχή Botlek, που παράγει χρωστικές ουσίες και διοξείδιο του τιτανίου για τις βιομηχανίες χρωμάτων, πλαστικών και χαρτιού, τίθεται εκτός λειτουργίας.

Η LyondellBasell/Covestro είχε ήδη ανακοινώσει στρατηγική αναθεώρηση των δραστηριοτήτων της στην Ευρώπη, ενώ και η Tropanx διεξήγαγε πρόσφατα μια παρόμοια μελέτη. Και οι δύο εταιρείες δηλώνουν ότι το κλείσιμο των εργοστασίων είναι αποτέλεσμα των συνθηκών της αγοράς χημικών στην Ευρώπη. Σημειώνεται ότι στα τέλη του 2024, άλλες δύο εταιρείες χημικών, η Indorama και η AluChemie, ανέστειλαν την λειτουργία τους στον Λιμένα, επικαλούμενες τον ισχυρό ανταγωνισμό από το εξωτερικό.

Ο Victor van den Chijns, Πρόεδρος του φορέα Deltalinqs, προειδοποιεί για τις επιπτώσεις του υψηλού κό-

στους ενέργειας στην Ολλανδία, που έχει οδηγήσει στο κλείσιμο μονάδων της πετροχημικής βιομηχανίας και έχει επιβαρύνει το επενδυτικό κλίμα στον κλάδο.

Η Deltalinqs εκπροσωπεί τα συμφέροντα άνω των 700 επιχειρήσεων από 14 κλάδους, καλύπτοντας πάνω από το 95% των εταιρειών logistics και βιομηχανίας που δραστηριοποιούνται στον Λιμένα του Ρότερνταμ.

Οι επιχειρήσεις στον Λιμένα του Ρότερνταμ αποτελούν μέρος διασυνδεδεμένου βιομηχανικού συμπλέγματος, με υπόγειους αγωγούς και κοινή χρήση παρόχων logistics, γεγονός που ενισχύει την αποδοτικότητα και καθιστά την περιοχή ελκυστική για παραγωγή. Ωστόσο, η αλληλεξάρτηση των εταιρειών συνεπάγεται ότι η απώλεια δραστηριότητας επηρεάζει το σύνολο του συμπλέγματος.

Ο Δ/νων Σύμβουλος του Λιμένα, κ. Boudewijn Siemons, προειδοποιεί για τις επιβαρύνσεις που αντιμετωπίζουν οι ολλανδικές επιχειρήσεις σε σχέση με γειτονικές χώρες, όπως οι υψηλοί ενεργειακοί φόροι, οι χρεώσεις δικτύου, οι κανονισμοί για το άζωτο και η ρυθμιστική πίεση, καλώντας την ολλανδική κυβέρνηση να προχωρήσει σε διορθωτικά μέτρα.

Ο Λιμένας του Ρότερνταμ φιλοξενεί το μεγαλύτερο πετροχημικό σύμπλεγμα της Ευρώπης, σε στενή συνεργασία με το ευρύτερο βιομηχανικό τρίγωνο Rotterdam–Antwerp–Rhine–Ruhr (ARRRA), που καλύπτει το 40% της ευρωπαϊκής πετροχημικής παραγωγής.

ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΣΤΗ ΧΑΓΗ ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ & ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

Δ/νση: Amaliastraat 1, 2514 JC The Hague,
The Netherlands

Ωράριο (ώρα Ελλάδος): 10.00 - 18.00

Τηλέφωνο: +31 70 356 1199

Ηλ.Ταχυδρομείο: ecocom-hague@mfa.gr

Ιστοσελίδα: www.agora.mfa.gr

